

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 58.

PAPIERY JANA KARŁOWICZA

113. Korespondencja Jana Karłowicza. Listy od Aleksandry Moniuszkowej
1873-1888 i b.d.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Полковник 616-го АИ "РФР"
"ИМП" П. КОЛЕСИВ
№ Карм. 113/н.3

07

113^a

Монюшко Александра (Монюшкова Алек-
sandra)

Листи
до Карювича Яна.

1873-1888 і.б.г.
Варшава і б.м.

15 см 26 арк.

м. пол.

113^a - Пошак А, лист до О. Монюшко
3, II - 81, Ля, Ляж.

2 lutym 1873.

Opis # 18 3/15 73 7 549

4268

Najłaskawszy Panie 4268

Zmartwiło nas bardzo wiadomość udzieloną
przez Pana Sobolewskiego że tak ważną pro-
ponycją Państwą jaką była urządzenie koncer-
tu na rzecz naszej rodziny dotąd odpowiedź
i podziękowanie nasze błoga się gdzieś po
świecie i nie doszła ręką Jego. Widac że adres
nasz był nie dokładny. Pośpieszam chociaż
tak spóźnioną dać Mu ją i tak czy przyjdzie
szlachetny zamiar zrobienia koncertu czy nie
najserdeczniej dziękujemy za dobrą wolę Jego
dla nas, o czem nigdyśmy nie wątpili: znając
Jego sposób myślenia jako Artysty i orteureta.
Syn mój Bolesław na pierwsze wezwanie
stawi się nie zawodnie. Szkoda wielka że
Pan Wieniawski pomimo najserdeczniejszej chęci
nie może się ruszyć dla słabości niedawno
przebytej choroby która dotąd Jego nieopusz-
cza. Ma się już lepiej ale o żadnej podróży
ani myśleć nawet. Z miłymi kłórcami mogą się

Żdać na siły Wileńskiej muzykalności, żdaż się i
to będy dobre, i tak:

Bajka na orkiestrę Uwertura; albo Flisa Uwertura;
Poloner koncertowy na orkiestrę. Dwa Sonety Kry-
mskie: chór mieszany - Lisza, i Kuiny. Marne re
Strasznego Dworu na Chór i orkiestrę. Kente spiewy
solowe. Na fortepian arenrowane przez Józefa
Wiemiańskiego dwa Polonery Stanisława Moniuski.
Moie reche żagrać Pan Grim którego moie moie
znał osobicie i cenit jako Artystę i bardzo dobrego
kolegę w sztuce. Mogłaby jeszcze Wiołonecła Boles-
sia żagrać Polonera z Krabiny z kwartetem, a
choć wielka to simiatioć grać przy tysię rary
godniejszej Wiołoneceli dla narwiska Moniuski
spodriewać się pobłatania w ośmiorocznej publicum
ści.

Lawsre, jednaki będy czekać ostalecznej dyspo-
zyei Pana co do met.

Proszę przyjąć jeszcze raz najserdeczniejsze
podziękowanie od całej naszej Rodziny
jak również od najwzdriżorniej sęgi wdowy
Stanisława Moniuski

Alexandra Moniuskova

Co do wyszukanych przez Stanisława
Pana kompozycji mego męża do Jego Pańskiej
opieki zostawiam w ręku jego. Za życia
męża mojego płacow umiara arkusz kom-
pozycji czy najmniejszą spiewkę 15 rs. —

Po śmierci płacę 25 rs. ale jeżeli Pan i za
15 rs uda się aby być równie umiadowym.
Co do Autografu zupełnie zostawiam do
umiaru Stanisława Pana, zawsze to będzie
cegiełka do Jego pomnika.

Adres moj. Nowy Świat N° 9.

1873?

3 358
odpis 23 Lip 1873

4269

4269

Szanowny Panie

Dotkliwy jest zawsze myśł dla mnie
o niedoszłych zamiarach Jego sła-
chetnych hęciach, a ie w nie wierzę
całym sercem mieć będzie dowodem
moja nowa proporycja. Mam
kilka nawet kilka nasie ręko-
pismów wnt mego mgia jeszcze
nie wydanych. Mnieby Kochany Pan
recheiał na prenumeratę wydać
je przytęcrywony te co są u Pana
Ignacego Swankiewicza. Tak
drogę moie najprędzej wplynie
ofiara Kochanych Ritwinów
Tereli Panu z dacie mnieby
ten projekt te Patwo z wydawco

wejść w umowę cenzury, biorę na siebie
korektę Pan Daniel Sobolewski podjął
się utrzymać. Cały kłopot tylko prenu-
meraty wkładam na Kochanego Pana
którego wszakże proszę o otwartą odpowiedź
i serce wypowiedzenie swego zdania
w tym interesie.

O co proszę zostaję najrychliwszą

Aleksandra Mominikowa

4270

10 stycznia 1881
Wiedeń

Laskawy Panie!

4270

Chciał dawno mu żyć i idnostajnie
wszelkiego dobra, dziś idnaki jako
przyzwyczajenie nowego Proku, wolno mi
przyprzynieć z jakieg Sta niego idstem
wdriszerności majge. Kłopotliwie dowody
i tego dobitnie, i miar miar go przekornia.
o szlachetności charakteru!

Je nie wszycy idnaki wż temu podobnie chce
tu tego dowiedzieć pmsyżajge na bieżko
tego garetę Petersburga, z artykułami piura
wielkiego walcickiego, iest to wprawdzie tylko
to maczenie z czytanege iur żyć iowysu sp. s. k.
pnr tego walcickiego w iż ryku polskim
ale wż nowe dodatnie które wż podobato sobie
iurte sar P. W. i o tych zkie Panu mowić, i tak
Zawar po zgonie sp męża mōiego Pan walcicki
w roli pnyjaciela domu, zawrot dżuryc m nie
wpytywaniem o pmszłości domu naszego
pomimo iż podobne przypominienia nie były
wotasci we, gdzie strata była za świeżę do podobnych
objasnień, ale przy pmszeratam iż to była chęć w
předrej skreslenia życia tek zacnego cztowierka
a niedokładnie mu zna nego z domowego pōdjęcia
w najskwapliwiej wż idnaki idnaki mu nie tylko

uotne opowiadania naszego domowego szersza
ale powierzyłem mu wszystkie listy pisane
domnie w ostatnich latach swiadcze
jakie nam było wspulne pojęcie szersza
domowe, a chociaź Stoliczki mi uratował za
stosowne chodby Stoliczkiem wspomnieć o
innym powodom to przypisywaniem.
Dostarczałem mu także wszystkie dowody
pochodzenia Rodziny Moniejskiej o parte na
dokumentach ungodowych drukowan i idnak
pochodzenie jak na przypuszczalnych domysłach
sobie i dowodnie wedlug li tylko wtasnych
domnie ma, nie uwarował tak i za potrzebne
mnie dać do druku jencryt i ^{tu} mnie
odemnie bowiem cały tej treści poriadat.
Kilka razy wydawnictwo to powstawał
i wcale na tej pracy nie stracił wyjechał
idnak bez przegrania z Warszawy na
staty pobyt w Petersburgu (ale nie uszore
Krywda moja) tak podobato i Stoliczkiemu
był potem kilka razy w Warszawie, ale
iż nie liczył mnie do swoich znajomych
(i tu uszore nie mam mu tego za złe)
ale w tych dniach przystano mnie z Petersburga
garete, gdzie widoczna nie Taska w tej publi
kacji, daje iż widzieć, bo żeby pierwone
broszowka co pisat popolska byta tej

Hraci co to Flomaczenie Ruskie, to na dobre
 usprawiedliwienie dosyć by mnie było uide-
 list wydrukować w ostatnich dniach pisany
 do mnie przez mojego mgia (atych mam
 spojz ilość) takie byto nasze pozycie i jak
 mgia maj tylko w domu swetim byt scorzoliny
 ale Pan Walicki autorostkim talentem
 uniesiony pozwolit sobie twierdzić z powagz
 swiadomości stosunkow Familij wcale nie
 będe ich swiadonym (mająz tylko cigyar
 skz stycznosc z moim mgiem) dać takie
 dowod w tym artykule, jak by tam różn, że
 po trzech latach. oienienia się sta. igłownie
z tego powodu wszyscy saoreli nim
 pogardzić, jak rownie zato ie grał na
 organach u tego Janon, jakie się Panu podobu
 to smieszne kłamstwo? on co cete litwe
 dla siebie miał ziednany? Dom zaś mojej
 matki nim wyszłam za mgie był otwarty
 dla ludzi swiatlych pietyrych domów obywatel.
 witna, dla cregoiby mieli mnz pogardzić
 kiedy zostatam różn Stanisława wszyscy
 nasi wspulni znajomi i dżis mnie
 zaszczycajz swojz pamiziz a nawet
 wspulteruciem bo kaiden z nich prawie
 wie diat; wie że mająz miłosc i
 prawdziwz ufność (mnie nad zastazę moją)

swiadomą tak jawnie przez mój mój
niech mnie z tego nie narwał
wzmiątką wizer. P.W. im bardziej jest
nieprawdliwą tym dotkliwiej mnie obetła
licz mi jednakże teraz kiedy mój z skargę
przed sąd Twój zaczął Janie złożyłem
bo nigdy bym nie zrobiła tego szeptu
i Walickiemu i bym mu okarała że
mnie potrawę tego obchodzi komu z wymarza
to się dla otego a obłudny być nie może
wie dobre P.W. i budny mój mąż dziś już nie
stanie w obronie mojego honoru i dla tego
tak smiata postępnie broni to wprawdzie
autora krywdzących dodatków ruskich gdyż
je męczą go na bregu Newy nie
wzdrić je opnie z obręgi wisty a tym m niej
je dostać ręk pokrzywdzonej. i dla tego
piszę popolsku nie umieszczając tych
szory tuch dodatków i jednym słowem
małutki to ertowiki choć Niebożnyj usody
i muszę przyznać że wstrawianie lepszy
mniei pogląd na tego osobę stać jak my
li twini. przepraszam szanownego Pana
je przez chęć utenia sobie tak otęgo go
zabny matam na decyfrowaniu moich
irogliofów, ale żał uwagi niema i dla tego
obejratam się a i ta że za kadwie mam mijsce
najbardziej nie go poddowić porotaje i dnostry nie
najbardziej nie go poddowić porotaje i dnostry nie
najbardziej nie go poddowić porotaje i dnostry nie

4280

4280

359

7

Szanowny

Szkawny Panie!

Choć zawsze mu życzy jednakoż nie
wszelkiego dobra, dziś jednak jako przy
żarciu Wzrostu Proku wolno mi przypomniać
z jaką zawsze isten wdzięcznością dla
najszkawniejszego Pana! pamiętam tego dla
nas dobroci i niezmiennego przekonania
że jednak nie rozrywają się temu podobnie
choć ta tego dowiść się mając legendę wcale
nie wesoły przysytaje swiezo otuchy manę
gareta z Petersburga w której istały kłut
z Walskiego zycioru spłani koniuzki
przez niego wydany imi w Flomaczeniu
na język ruski (z dodatkami) zaraz po
zgonie spłania mojego Walskiego w roli
przyjaciela domu dręczył mnie wypytują
niem o puentości domu naszego, pomimo
że podobne przypominania były mi
w Łasiewie, gdy strata była za swiera do

podobnych objaśnień, ale przypuszczam
że to była chęć co prędzej skreślenia i gnia
tak samego cztowika tj. ca rodziny i nie
odziałowanej straty porostatej wdowy. a więc
co najskwapliwiej udzieliłam mi tylko
ustne opowiadania naszego domowego
szczęścia, ale powierzyłam mi całą naszą
korespondencję na dowód jakę miłością
nas otaczał jak tylko w domu swoim
był szczęśliwym i spokojnym a chociaż
P.W. nie uznał za słowne chodby Stowkiem
wspomnie o tem w swoim zyciorysie S.M...
innym powodem to przypisałam, dostarczyłam
mu wszystkie dowody pochodzenia Podiny
Momiuzków oparte na dokumentach urzędowych
dokował i jednak pochodzenie ich na
przypuszczalnych donystach, nie uważał
takie P.Walickie i w za potrzebne przedwydm
kowaniem tej białostki przeczytać i zmaie
od której miał być ca, a chociaż to wy
dawnicstwo kilkakrotnie powtórzył i

wcale na nim nie stacit jak mnie to
 sam mowit wyjechał bez porozumienia
 z Warszawy, (ale ten ustyp jest extra mojej
 Ksiezki) tak podobato iz wielkiemu ortowielkowi
 i kwita, a będo kilka razy w Warszawie
 ier nie liczyt mnie do swedich i najomych
 (itu iszow nie mam mu tego za stę ale
 w garcie tu przytęrajęz to widoczny jest
 nie tarka, w Polokiej bowiem broszura nie
 pamiętam tej wzmianki, i w hitnie
 z powodu orenienia iz sm wysocy litwin
 nim pogardzali, co daje dowod jak bytam
 zę zong i zycie domowe byto i zo naj
 smutnijne, przytęra fakie i to
 byto glownie powodem, rzędzę litwinow
 ie yozwat na organach, w ten czas kiedy
 na primacie ludzi zwykle byto wicęj
 jak na vanie ięzo stywec a po
 skęuonej podziękowac. Dow moiej
 matki nim wyszlam za meji byt
 znanj pner najgodnijnych obywateli
 litwy, ta cęzoby mieli męz pogardzac

Kiedy zostalam zastawiona wyborami
Stanistawa w ten czas kiedy dzis nie pro
zgonie tego mam tylokostrze dowody ich
wospolucznicia i przyjacni, broni tyloko
autora tych szorstkich dopiskow i
na caje nie na przy Newy nie zdziwi
przedko doptyne do listy, a tym mniej
tyloko pokrzywdzonej. Ktozj wnatki
kzj jak skargy moie z rzucam razem
& kmydzy gantę na białko prawdziwego
przyjacela Ktozj unie wzuj unie
ludie jak bztotych gromy do. bo ia te dodatki
pny pisnie udynie ie odwiecna platny
autora, na to tyloko kwajit.

Przytaranam Larkuwego piana i tak
naduriz wam tego dobroci i cale malutkie
miechje i w pmd oczu pmdostawiam w
zbyt drugie hisie, ale dal uwazniema

Jesue rarsz pmdostawiam i pny rana
zawazni pny rana i
obowiazan i Honniny, kowa

4281

4281

9

Szanowny Panie

I chęcią podejmując rękawicę przedemnie
 rzuconą i zgodzam się na jego zdanie
 zwłaszcza że nicht na charakterie
 autora Artykułu, nie stawia Kolosów,
 dodac' uszere moim dla poparcia
 miloniam, że wymawiajże mierewtasnie
 pomysłki że dż. dba o opinieję tego,
 u swoich mamy pewną podstawę, a obyd
 wurniejsze kwestie są winnymi wiedziane
 swietleji zarowne nie wroźowych kolorach
 udno co bym prosta to o zniszczenie tej
 gwinty na wotnym opinie nie wybitajze
 tego portretu który wiedzij przypominam
 Pratała Mikuckiego, Strauka Pętkaw-
 cznika, ale nigdy porciwego Stasia
 straszny to był portret w idyowysie
 p. Walickiego wydany ale ten czy nie gorzzy?
 przysiem że oproc tego portretu, są i

naszych sercach wierniejsze portretu
i w piśmie nawet ruskich lepiej
uz podobienstwem ale doszyc o tene
stowko o powoedzeniu czyli nieprawdzeniu
z spiewnika list tu przytetyony naj
lepszym iest dowodem jak szynarbij
Pawciwego murego Polaka, w smatij
cyrkulacij miasta iest potowora
are ta Tarkawca praca Pańska iest
zawow moim manenim i idynym
dochodem postanowitane spiewnik
wycofać od Polaka zapsytujze Szano
wnego Pana czy to bydzie lepiej, czy moie
czekac iisore na wykraz sympatie
jak iest doszyc, ta Polskich konpny tobor
bardzo byni takoi chciata widniec czy
w wiorniewie iest jurem merada klasie
ierili nicma przytety Panu A, 800
nie zarow ja niewam przytety garet
pawciwy Krawieski najnie podie waniej

Warszawa d. 25 grudnia 1883 r. II

4271

1883 r. II

4241

Stanisław Janin

Nareszcie dostatku rebrac
igdane miły, które były
rossiane po całym świecie.
Jakie kabele one obecnie
przechadają to byłoby trudne
opisać w skrajnych ciwiołkach
papieru. — "Society" są postane
w tych czasach do Lwowa na
żądanie Towarzystwa Spiwańców
"Ludnia". — Wreszcie takie
nie mogłam ich przestac
bo były one w Rydze na dworze
czego posyłam list który
odebrałam w tych dniach
z miłością. —

Posyłam do opieki
Szanownego Pana (zdany)
potwier, oraz z wtasnego
na technicium potwier 2. "Arabicy"
"Pan Chorąży" Głównie mi
idzie o wydanie "hymnu S^{to} Mał^{skiej}
do Stanisława Krasieńskiego.

Na Komisji wielkie mi
piękn, ale bytabyś najszerszą
gdyby za granicę porwali się
na murze s. p. mego mego.

Mój mój w Niemczech pobieraj
nauki i wysoce ciut znajomości
murzyki u Niemców. Spodziewaj
gdy wydane tam rozbawiały
szersze kolo publiczności
z niemi się zapozna a krytyka
takawie przyjmie.

Nudy "Sambaw" jak tytko 12
 kedy w mojem refku zavar
 je przesly do Sranawnego
 Pana Ma Kłorego wdriżeruz
 zostang do grobu za gorbiwasi
 Kolsziuska.

Pozostaje z najwyszym
 Sranawkiem
 obawigrama
 A. Kowiuszka

Przy tej sposobności obwieszcza
 przestac optalek z ryczeniem
 najsendecniejsem, wdrawia
 i wretkij panyshosci
 Ma catego wdriżeruz Kłorego
 Pana Ma Kłorego wsrzysey jeshedim
 prjepi erciq i woielbieniem.

Najtłuszczej Panie Janie

i Dobrodzieju

Dotychczas miałam tyle dowodów Jego Państwa
i czyny hośkliwości pomocą osmielałam się
utrudzić opisaniem obecnie moim położeniem
bytności w Warszawie. Dostałam zapewne do
Wiadomości Pana o staraniach Dobrych
ludzi jak sta urodzenia panie i sp. męża
mojego starają się o zabieg pociągnięcia losu mojego
i chorą moją córkę starają się przede wszystkim
i kim utworzenia żelaznego funduszu
i procentem którego mamy mieć stałe
utrzymanie, Na ten cel dawano Muzyce
sp. Słon. na koncert z dochodu było 1000.00
opócz tego z wadniejszych magnatów z deklara-
cją wzięli składek, na ten cel, i szlachet-
ny ten zamiar zostanie jednak wczynn
w prowadzony najbliższej może za rok z sumy
złożony korzystać będziemy mogli aż w ten dus
Symonsem opisując wszędy. Ażeby te wszystkie
po gazetach ludzkie miśmo woli zaskądzić
mnie i Sturnicy moji nie rozumieją przysto-
sę a sądzę że je obecnie otrzymać

potrzebny sukurs, i natwarzyć się z wszelkich
stron wszyscy mnie dopomóżcie się o
materność wiedząc że po smierci ojca
mojego p. 17 lat pozwolono mi pomóc co
roku koncert do zatańczenia małej potrzeby
moje z ręką innego koncertu nie miałam
pozwolenia dawać, hrabia Gustaw Staber
będąc bliżej obznajomiony z moim smutnym
pokořenem zajął się za mną do Pociągów
dyktatorów i zawiaduje wielką częścią
ale obecnie udaje się do najtaszkarowskiego
pana o pomoczenie w moim obecnym
chwili na Krystynie potrzeby choć 100 rs.
które będą więcej niezbędnie potrzebne i wartne
ni najwiękšej sumy w przyszłości. Proszę
mi więc wierzyć że gdyby nie nierzwykłe
potrzeby moje, i chorijłosci, nie odwróciłbym
się narażać dobroci i serca będzie obecnie
w niebytności kraju. " lecz wiele ten czyni
co musi, Szanowny Panie! Bóg pobłogosławi
sta porostaj z najwyższym szacunkiem
i wdzięczności obowiązana Aleksandra
Moniuszkowa Sierewca 1884 r.

Jeżeliby chciał Pan wziąć woty list do 14
 przedstawienia na koncert (byłabym szczerze) żeby
 do wykonania, mam u siebie wszystkie
 kompletnie, teraz Koymskie sonety, Pani
 Twardowska, Janus Slipeński, Polow
 Koncertowy, i 4 uwertury a zaraz dane były by
 de ptacie czy mnie pan na moje prośbie
 przyniesie najprędzej oddać tylko
 trzeba popracować patyczką komiornie ale
 nie imi nie mówię będę bijonym sercem
 będę czekać odpowiedzi i przebaczenia!!

ulica Obolna 44

4 czerwca rocznica Kolczy pułskiego! za parę
 dni będzie Jego Narodzinstwo za miesiąc wcale
 proze choć daleko od nas za niego pomodlić się
 dziś czytamy na ten dzień na znanym
 pogrzeb Stan. Kostrowickiego z dajesz tak
 był Panem znanym zatusz & jego znajomim

obornik 4.

4273
4273

8 lipca 1915

Laskawy Panie!

Nie od dzisiaj leży mój listek kumieć
na moim stole chęć pisania do
Pana, ale ciągle kłopot i troska
o byt i zdrowie biednych dzieci moich
nie daje mi chwili czasu, do tego
stopnia, że najwyższe obowiązki
wrażenności nie są zaniedbać mogą.
Wiedomą jest ~~nie~~ że pamięć z gustem
Atysty kłoby miał i ma syna patce
oguta (nie jednemu kaitkujsenne
iż Atysie) iść sobą woku nie mogą
mu darować że ludia cenią tak tego
prace, nie przymię co się podobna
w tego pisać, i przymię że
go zamustwili swoje zawiści
radziby i szore prochi tego z nieważę
najbardziej i szoni ich opinia
Muryków ustalonij reputacij a
kłorej mu dożył raden z nich nie
zapomniesz, to ich martwi i niepokoj

i dla tego czas od czasu, z istną
wotą mu szkodzenie zawęzła
stają (bo po zgonie napadają) a
choć jego przeciwej i sumiejej
pracy nie mogą zaszkodzić swómi
zapadaniem, mnie nie mogą go
bronić bolesnie dotykają zawsze!
Łędi wiedz Łaskawy Panie jak byta
moja radość, czytając słowa
obrony Waszej (w Echo) serdecznie
dziękuję za nią i woli mi na dźwięk
stowani za tak jawny dowód i
nie pietwosy Waszej przyjaźni dla
sp. Stanisława i Lejo niesteregny
rodziny, artykuł napisany z całą
znajomością muzyki i samim tercialem
prawdy przytę rogiów z pewnością
ty (ze tak się wyparę) nie rogiar nie.
z nowin moich donoszę i serce
ze w tych dniach był tu u mnie
Baron Gustaw Mentjfel i zapotrze
bował na cel dobroczynny Soutou

Kwimskich do Pigi konest ma
 być na wiskę skaleg z cazy sity
 Murkalski, ma to i mnie przyjąć
 korzyść materialną i będzie prawie
 piękną szczerością wykonaniem Murkalski
 naszej w większych rozmianach przed
 światem murkalskiej, Niemceży a
 przed którą zawsze marzył Stanisław
 za produkować swój prace. a że
 w Pryde jest podobno i gatunku dranych
 literinow, to i im mto będzie swoich
 ludzi słowa i murkalski postyć.
 Słyszę zabawić szanownego pana
 moim piśmieniem (o Warszawie uszere
 dononogę) że zawsze głośna wesota
 tałajca i spiewajca, (jak ten
 Maciek) „co mam nie być wesoty
 „kij mi zdechły dwa woty
 „niechaj zdychaj sobie
 „proszę to w polu nie sobie
 „jeno w Kavar nie tańcuje!
 „wesele się raduje!“

namy nowego Ministra
nowego kuratora i nowego
procesu, czy nam z tym będzie
lepiej czy gorzej często okularze,
domów nawstawiono masę i mieszkanie
prawdopodobnie stanie, bieda tylko
że ludność się powiększa z każdym dniem
dróg na produktach obropna, a choć
cukier najtańszy, nie staćko ta
żyć ludności, co lepsze - casy pamięć
przepraszam za zbyt długą gawiedź
wada to wieku zbyt na gadatliwie
dowodzi fakty krótkiej pamięci że
oczy najrańszego Pana potrzebne
się nie tylko do deceptowania
mniek herosifów które kęże
usrowe raw sciskam Tapke tego
co się trudota po uszy zękanę
wadowe, a tego najwrodzniejszego

Alexandra Kłomusko

Synowie moi obecni do tej chwili
pnesytają swoje xrdenne podzięko
wania - lecz najwrodzniejszemu Panu

Julia 5to grudnia 1871
Warszawa

4277

4277

17

Kajtaszawscy Panie
Janie

Tylko tak równowadze się
szczęściu mogą miie Tomaszyc
że nie tylko nie podziękowatau
ale słowkiem nie odpisatau
tak dawno na iżdanie bratowego
przyjaciela, który doład ty lotrok
dał dowody swojej prawdziwej
przyjawni koleżeńskij i jako
sta rionka naszej biedny. Siłuy
i mił co tylko mogtau posyła
pod adresem Pana na ręce
P. Pollaka, który z jednodajny
jest rycerzowoscij sta woselkub
poleciu Pana.

"Society" także przyszły przez
niego. - Obecnie nie mają ich u
siebie. - pierwszą możliwością
przyszły bo dojadł są one u
Barona Martuffel'a w Rydze.

Widząc on moje sumienie po-
twierdzenie chciał ich w tamtym
mieście wykonać.

Pan. Gustaw Plater chciał
także dać koncert w Wilnie.
ale najzwisłko Morawski i
Keraw Lawienka wykazawane są
i wykonać nie było można
żadnego dnia. Już było z 500^{ty}
zapewniających za biletu; kon-
cert wyznaczony na projekcie
jednak wrystko się skończył.
Symcrasem przedstaw ciężki

choro by, a córki moja maj
 w podobny sposób musiałam
 byłam oddać na kusary
 do Szpitala. Na dobitkę
 moich niepowodzeń w Teatrze
 Dyrekcya musiała, nie lubiąc
 Mwy ko krajowej. Opery Stanisława
 Stawa na braku śpiewaków
 nie grają. — Mnie ko i lepiej
 bo kiedy wstąpił raz dawki
 „Halke” to cały teatr sceniczny
 popsuli. — „Halke” była p. Krajowa
 żydówka ze stę wyruszą, fat-
 szywą intonacyą i fizyognomiją
 nie naszego narodu.

Przepraszam za tak obszerny
 list a polecają z całego
 serca prace Stanisława

opisze i starannie zachowa
Pana porządaje z najwyszym
Szacunkiem i wdzięcznością

A. Mariuszkowa

Zdanie wyrażę przytoczone
o niezności Kiszgóra Pollaka
cofam jako niezatęciwie opisuje
charakter chwójny tego Pana.

Posyłka nut zatem spórną
być musi z powodu tego iż
p. Pollak wyparł się przyre-
czenia swajego co do tej przesyłki

Adresuję
Obočina #4.

10 lipca 385

19

4275

4275

Szanowny Panie Janie

Wiem jak serdecznie dyrygował mi
dobrze, dlatego smiałem udjąć się z prośbą
przyjścia i propozycji, ufając że mi
darujesz moje smiałosci gdy powiem że
jestem bez grosza. Marnie by to dostać
zapomogę z koncertu danego na rzecz
moje ale dopiero za rok, przykroć mi
pocieriw dyrektora Teatru Wesołego
dać mi trzechletnie przedstawić nie statki
dano (2481) i to w przyszłości teraz zaś
bez grosza jestem.

Czyby u was nie miałyby użycić jakiegoś
koncertu z muzyki Litewskiego Gajka,
który mi i Niemcom podoba się swoim
sercem, Panu wiem że to będzie przyjemnie
słyszeć na obym muzykę naszych teściów i
mnie wypnetoby się trochę głośno być których
nie tak teraz ciszko.

Jeżeli uzyskam Pana Jana zgodność co
do koncertu to osmielam się prosić go o pozyc-
= cionie 75 rs. które mogłyby Pan odliczyć
z koncertu lub już sama oddatą bym z
serdecznym podziękowaniem z przedstawienia
statki owickiej odpowiedni i porostaje naj
obowiązkowa Aleksandra Moniuszka

27/7

4276 20 387

Chonorowy Panie Panie!

Tylowrotne względy Pana na moie obecnie
potornie, zawsze jednak nie wprost posytałam
pioty sp mgia moiego, ale tak mnie przekadzali
ludia ruzni swoj nieakuratnošci, i teraz maje
w myšli tak dla mnie i zdane zainteresowanie m
Najtaskauszego Pana, jak tyłco otrymatam? krukse
i zdane natz na jułpit postatam, a ie pnyfene
pnyfene kararitamię próbę o posatowaniu moie
obecne potornie na tebnie zbyt trudne orasy w
optukanyu Warszawie, nawet osmielitem się naraz
nomen oktoen prośitan łaskawej Pana 25r
nie otrymatam a 50r które uwzględnił Pan pnyfene
p Phejira dotzł nie podiżkowatam, a ie ziężerka
moja emerytalna uszere nie wypuszczone oddatam
teraz 50 ale za reszte do pnyfitego mišyca ma być
w awersie moja pensia, nie sądr Najtaskauszy
Panie ie codzienna potrzeba 2 musza mnie do tej
natrętnoši bez zadnego na to prawa, na reszte 25r
oorkuje nadto co otrymatam p Phejira
Co do nat mogę być dla Pana wyłsane prozre
zostawić w swoim zbioru, odestać reszte kiedy jak naj dłużej

być potrzebne. Co do sonetów w języku niemieckim
Pana Zy Noskowskiego które nawet do przepisania
dotąd nie raczył pozwoleć się nigdzie ladać mniej
uczyni a iudnak iudnego fachu (chodźmy iur nie użyję
Ameryka) dotąd iest od ludzi oceniony wespół z pracującymi
ludzi na Orkiestrze. Tance Hiszpańskie i Polonez proszę
być szerzyskie. Kiedy byż iur w bibliotece swojej Pan
zostawi na zawrse o sonetach osobiscie się udam
do Płygnymonta Noskowskiego i byż w najprzstszym
oranie pmyśle w najozai najgodniejszym. Panu
i pmyja celowi autora sonetów i najobowizzańszej slygi
Aleksandra Monioszkowa.

27 lipca
oboiu 44

Porozum Pan Polak uwiadomit mnie ze kóty mój
iur darzył slygi sranownego Panu. którego przedwian
dzikuje i przeprosiam. Ach

nie szykownie mój pisanie niest Pan raczy darować
to chorowatam na głowę niezwyktę. Stabsis i dla tego
tak źle wyrażam mój pmyśle ale radabym naj wyprawnij
wystać ile wadigności cznie za dobroć i sro Paniskie

Najszlachetniejsi i najdrożsi! i szczerzy i szczerzy!
 Najprzód najszczerzej przeproszam że mi mo-
 wotony z wotony w odpowiedzi na Jego listy bez prze-
 sici nie moja w tem winna, pośrednik w naszej
 korespondencji p. Polak umarł a ja dołż. Takiej
 szegoj osobie nie znabar tam, a i niet zgdangch
 nie miatam. Dnis zapytuje Szanownego Pana
 jakż koleją mam do przestania naręsie Sonety naj-
 milej o ich protegowania jeżeli ma i szczerze zamias
 wystawienia Ich u nas wielce byłoby dla mnie
 a szeregubnie moich dzieci byłoby na crane.
 nie miatam tak wielkiej sniatosci gdy by m
 nieznata Panstkiej nieokrestonej szczerliwosci
 Na Moniuszki familij, i teraz mam szczerze
 dowod w artykule o Skaristawie! jak szczerze
 i szczerze szczerze słowa autora za ktore doprawdy
 mi umiem wywaric swej wdziaczności tak jakby m
 to chciała uczynic z głębi duszy Wszegotko com
 pncrytała w szczerosci staneto mi tak żywo w
 w myśli jakby m szczerota wowe czasy tak
 dla mnie mile! Piekna myś! Periska drukować
 listów Skaristawie nie szczerzamię zostanie przez
 tych ktorych autora nie znali, szczerze spoz pakiet
 tych dwogich pamiszek i szczerze pzdvoli Szanowny Pan
 pncryte! Ma ic do pncrytania dla ocenicnia
 nie szczerki z acności szczerki i szczerki dzieł szczerki
 życie takim był mzem ojcem i probstarliwym
 szczerkiem dla ludzi różnie go pncrytowania a
 nie ulęty szczerki szczerki do kpczych dzieł Polaka i szczerki

wzrostę serce myśli nakię od dawna do siebie
nie do ciężkiego życia przynękał, że tego nieświado-
mość zastęgi więcej był skromności wrotow
jaka to szkoda że ludzie nie umieli go ostro
choć Hoche tego życia za życie żeby potome
miało to urwanie które po śmierci tego oborył
do czego by nie wykonał? z dzieł swoich
Artystycznych mająte natchnienie i Takwość
tworzenia. Jedną matę powodzenie materjalne
da utatwierim życia więcej ukochanej Rodziny
ożywiat go natchniast pracą. Stał Muzyki był
mu najmiłsz robotą i całą nagrodą Artystą kiedy
sam zagrat, jak był z tego kontent nie
pokazywał go nikomu do aprobaty puki
sam nie zanucit, Sta swoich domowych
a iereli ja albo które z dzieci zaprobował
był i oż zadowolony i naczysto przepisał
a obcy mi z pewnością nie zmienit
jesli klas mu swoje zrobił zasut albo
z miane w ten czas przestanie się kłamaożył
się i myśl swoje konit nie iudakie nie
mierzabiat puki puki nie mierzabiat
raz porzistej myśli iż ^{raz} (wzjażoną
z gode wysoce cenit Tagodny charakter
obaszat się jednak na najmniejszą myśl
precin raz obanej drodze, cyfusa swego

rodzinnego zmiarda kraju i Religij. obronę
Szarletaneria Artysty na na zarie ale
pomimo to starał się wynaleść jakęś kolwiek
dobry stronę w tymie cztowicku i zgłosił się to
udało kontent był uniewinić przed ludźmi
bronie go gorzej ale sam iż nie miał do
niego ufności

przepraszam i mimo woli piszę o tym
ktorego Szanowny Pan najlepiej tego ocenicie
i głośno wyrażicie sprawiedliwie! nie
drwię wiod Kochany Panie Janie. że cię
myślę wspominać i mam pryncipalność
i szczerze rozmawiać z najlepszym
naszym przyjacielem i opiekunem
o sierocnej Prodi nie

Wracam do koncertu i żędi mam
sonety przystać do protokółu Paniskij
ale jak się wyda o tekst bo ja partytura
i glosy chorowe sę tylko z Buskim
tekstem o Niemieckie słowa sam
mnie ucheceć pnie Kłomaczyć nie
idno pracę poniosła nam Szanowny
Artysto i będzie dokładne nie wzięcie

Nie Tatywy Raskoski i nie prześlany
Monieycki kolega nie dał do przepisania
not księzym po kłucem stale ma u
siebie

Jeżeli wolno proszę o wykonanie uwertury
Bajkę a po koncercie co napiszę Niemcy
manerem to było biednego starca i moim
mocyreistaiciz ueruję!

z Nowin Warszawy uwiadomiam że
o moich sguów w wielkim są niepowodzeniu
i dla tego zmuszona jestem utrudzić
zaprzęciem nie zrzecaj na moje prozibę
gdyż obywatel Artystyczny dwoje biedny są bez
żadnej pomocy od nikogo z Familij
i bogatej Matki Konre mojej zbyt
długi list do spragniona pomocy z najdłuższij
z zym Panem Janem a Kasym

Przyjacielem polecam są Raskoski
probtarianom dla Najobowiazaniij

15
kwietnia

Alexandra Monieyckowej

242
23

4278
4278

Szanowny Panie

Radość moja jest wielką i wiadomosci
mnie Pan zajechał do Warszawy.
Mam interes do Łaskawego Pana
i wczoraj miałam telegrafować
do niego, bardzo więc będę Mu wdzięczna
kiedy dziś jeszcze po południu
zawita Pan w moje progi.

O co najuprzejmiej proszę i ośrebię
poroskając z prawdziwą wdzięcznością
obowiązania

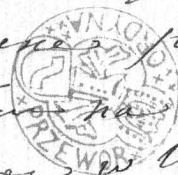
A. Kamińska-Kawa

Bohema A 4.

4279

4279

Niechcie Czcigodny Pan zgłosić o zabiegłości tej firmy
 od 1877 roku liczą nabyć do przerwania Panu nie moja
 wina i przepisane zatrważono pomyślanie obecnie
 te klone pierwotnie były w ręku pańskim boję nadtem
 i do dziś niedo drakowania promiemo że tutaj sęgu
 szycanow proponowatawa na berinteresownych raportnie
 warunkach ale teraz w Warszawie co nie Moskockiego
 albo Sorefelda to uci nie potrzebne moje tej kachany
 Pan co umie z piasku sennutki przycić znajdzie sporob użycia
 tych nót tak miłych dla nas profanów co i na Moskic
 oko obojętnie i zapamiętanie nawet Kuacha Polka nie robi
 dla nas efektu komety i wiata. Mnie katalnego mi to
 mnie otrzymać oderwe Pana za klone dziękuję przepaszam
 za pobieżny moim korespondencje tak mnie spierno spytanie
 tego i zdanie jurostaje na zaawne najwładziwniejszy Almoningster

nowy swój adres Nowogrodka ulica Al.³⁰⁴
Dom Hrabiny Skaryńskiej. 25
4282

4282

7/7

Szanowny Panie

Jeżore - nie przestajem tudzież
interesem Spiewnika z który dotąd
był w Kijowie i Kowalewskiego
który pomimo mojej prośby w
zapętnej tajemnicy trymat
to wydawnictwo obiecuje mi
przy końcu roku zdać rachunek
nie wiem jakim cudem przedat
za 34 ruble ale i tych bez poro-
dzenia pańskiego nie chce mi
wyptać prosię wygoda o nie-
sta Tatwójzrego skłórenia z
tym nie Tatwym do interesu
Kijarem datam mu k dwie

Konjurycie Taskawie pnie
Pana araniowane sogda ich
na usilou i upakana jice moie
prošbe z najwzszym przymusem
ale kiedy? to takoi niewiadomo
porostale spiewniki ustem
z muszoną wycofać uiedi Pan
niegdzie miał nic pnieci w
temu Najporciwszy czlowiek ale
interesu swiego nie pnyiaciel i
z powodu Stabejo z drowia wszystkie
uiedi w uratnych kołotach ale
kto gte wziciepiat co on to dušo
moi na darowac i ja tez nieman
żalu do niego ale pracy spmzia
i Łaskawego Pana niechca zapne
pašcié w tego sigcarnij i dta
tego radobym spiewniki wycofać
wychodzi tu jak zapewne uier

panu wiadomo Duch muzyczny, do którego datam kilka utworów
 Sp Stanisław udrzelił mi
 staraniem berjnykladnej Dobroci
 Pańskiej Duch ten może lepiej
 będzie prowadzony przez Plechajńskiego
 który i sam jest dołgim muzykiem
 i teraz jakos' zamierit zdanie o
 muzyce Stanisława i chociaż
 bardzo ogólnie wybrać kilka
 rzeczy boże z większych tomiów
 i omnopatycznie zapisać maie
 za to, ciężej przy najmniej i to
 wyidzie, i praca Pańska nie
 zmasnuje z przyrka i ponajakim
 czasie wernie i szere co z
 większych rzeczy i sili piśmo
 będzie miato powodzenie co
 nie zawodnie by to goły chiałek
 bergniski i o powien chorowosi piśma
 zrolie staranie bo szeregatnie w

miłej Naszej Warszawie powierzoną
ma swoje zachowanie. Pan
Kluczyński ma pisać do Pana
z prośbą o wyrozumiałość, Instrukcję z
tego pisma u Sikorskiego i on precyzyjnie
ma głos u Łęgoway. pierwszy
numer był doskonałe nudny
drugi precyzyjnie proze zgadnąć
dla czego? mnie z takim wydat
nie bardzo to skromnie z mojej
strony ale szorstkość moją
was to usprawiedliwić tak mi
przyjemnie z panem rozmawiać
ie zupełnie zapomnianam
ie suodnie moim nierozumnym
pismem ody które są potrzebne
dla dobra ogółu i swojej kraj
muryki przedstawiają go jako
najbardziej najporozumiej z
najbardziej wrodzoności obowiązków
17 stycznia Alex. Honiński

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.